

Nr: 2024-125391

Het College van Beroep voor de Examens,

Mr. dr. N. Jansen, voorzitter en de heer dr. R. Wilders en de heer R.V. van Beek, leden

BESLISSING inzake het beroep van [REDACTED], hierna te noemen “appellante”, ingesteld bij schrijven van 23 december 2024, tegen de beslissing van 4 december 2024 van de Examencommissie van de Faculteit der Rechtsgeleerdheid, hierna te noemen “verweerster”, waarbij wegens vastgestelde fraude voor de schrijfpodracht van het vak *Staats- en Bestuursrecht in een samengestelde rechtsorde* het resultaat van het vak ongeldig is verklaard. Tevens is appellante uitgesloten van deelname aan alle tentamens in het tweede semester van 2024-2025.

I. Ontstaan en loop van het geding

Bij besluit van 4 december 2024 wordt het resultaat van appellante voor het vak *Staats- en Bestuursrecht in een samengestelde rechtsorde* (hierna: het vak) ongeldig verklaard. Daarnaast wordt appellante uitgesloten van deelname aan alle tentamens gedurende het tweede semester van 2024-2025. Tegen dit besluit is het beroep van 23 december 2024 gericht. Bij schrijven van 24 december 2024 is verweerster verzocht om in overleg met betrokkene na te gaan of een minnelijke schikking tot de mogelijkheden behoort. Het gesprek tot minnelijke schikking heeft plaatsgevonden op 17 januari 2025, maar heeft niet geleid tot een oplossing van het geschil. Bij schrijven van 24 januari 2025 heeft verweerster een verweerschrift ingediend. Het beroep is behandeld tijdens een zitting op 6 maart 2025, waar appellante tezamen met haar gemachtigde, [REDACTED] is verschenen. Namens verweerster is [REDACTED], lid van de examencommissie en voorzitter van de fraudecommissie verschenen.

II. Motivering

Standpunt van appellante

Appellante heeft zich blijkens de stukken en het verhandelde ter zitting, zakelijk weergegeven, op het volgende standpunt gesteld.

Allereerst betwist appellante dat zij fraude heeft gepleegd en ontkent zij het gebruik van AI. Appellante heeft naar eigen zeggen de voetnoten in de opdracht niet goed verwerkt en hier fouten in gemaakt, maar van fraude is volgens haar geen sprake. Appellante stelt dat verweerster buiten enige redelijke twijfel moet bewijzen dat sprake is van fraude en zij dit heeft nagelaten te doen. Op basis van artikel 6 EVRM volgt dat verweerster de fraude moet bewijzen. In geval van twijfel moet appellante het voordeel hiervan worden gegund.

Voorts stelt appellante dat het besluit onvoldoende zorgvuldig tot stand is gekomen. Appellante heeft een verklaring afgelegd zonder dat zij is gewezen op haar recht op rechtsbijstand. Het niet informeren van appellante op haar recht op rechtsbijstand is een vormverzuim. Appellante had hierover moeten worden geïnformeerd. Het niet informeren van appellante over haar recht op rechtsbijstand tast de betrouwbaarheid van haar verklaring aan. Daarbij is het van belang dat de beschuldiging van fraude enkel is gebaseerd op de verklaring van appellante.

Daarnaast is appellante onvoldoende geïnformeerd voorafgaand aan de hoorzitting met verweerster. Hierdoor wist appellante niet op welke voetnoten het vermoeden van fraude zag en dat er een vermoeden was van het gebruik van AI. Hierdoor heeft appellante zich niet goed kunnen voorbereiden op de hoorzitting en is zij geschaad in haar verdediging. Het besluit is derhalve in strijd met het zorgvuldigheidsbeginsel tot stand gekomen.

Appellante stelt verder dat het besluit in strijd is met het evenredigheidsbeginsel. De belangen van appellante en de gevolgen van het besluit zijn onvoldoende meegenomen bij het nemen van het besluit. Appellante acht de opgelegde sanctie als een extreem zware sanctie. Verweerster had ook kunnen volstaan met een herstellende sanctie en dat brengt mee dat het besluit disproportioneel is.

Alles overziend verzoekt appellante het beroep gegrond te verklaren en verweerster te veroordelen in de kosten die appellante heeft gemaakt en nog zal maken in verband met de behandeling van het beroep en voor de beroepsmatig verleende rechtsbijstand.

Standpunt van verweerster

Verweerster heeft zich blijkens de stukken en het verhandelde ter zitting, zakelijk weergegeven, op het volgende standpunt gesteld.

Verweerster stelt dat buiten redelijke twijfel vast is komen te staan dat appellante fraude heeft gepleegd. Verweerster merkt daarbij op dat de in te leveren onderdelen voor het vak beperkt zijn in omvang en elk een maximum hebben van 1000 woorden. Dit betekent per definitie dat het aantal voorbeelden van fraude die in het werk zijn gevonden, beperkt is. Verweerster heeft in het werk verwijzingen gevonden naar arresten die niet bestaan. Hierbij wordt onder andere verwezen naar ‘HvJ EU, C-362/14, Sybren de Lange [2016]’. Verweerster heeft geconstateerd dat het Hof van Justitie geen enkel arrest heeft gewezen waarin Sybren de Lange partij is geweest. Verweerster heeft wel een arrest gevonden waar ‘De Lange’ partij is. Het betreft hier een arrest van het Hof van Justitie van 10 november 2016, C-548/15, ECLI:EU:C:2016:850, in een zaak tussen J.J. de Lange tegen Staatssecretaris van Financiën. Volgens de hoofdtekst bij de beschouwing zou het in het door de appellante genoemde arrest gaan om de versterking van de betekenis van nationale grondrechten binnen de EU-context. In het arrest in C 548/15 komen de woorden ‘grondrechten’ en ‘context’ echter niet voor. In het arrest met zaaknummer C-362/14 komt het woord ‘grondrechten’ wel herhaaldelijk voor, maar slechts in de context van de grondrechten in het Handvest van de Europese Unie. In dit arrest gaat het nergens over ‘nationale grondrechten’. Het woord ‘context’ komt éénmaal voor, in de letterlijke weergave van Bijlage I bij beschikking 2000/520 over de ‘veiligheidsbeginselen voor de bescherming van de persoonlijke levenssfeer’.

Vervolgens heeft verweerster twee door de student in de beschouwing opgenomen citaten uit de in de opdracht centraal staande Solange- en Maastricht-arresten van het Duitse Bundesverfassungsgericht met appellante besproken. De arresten zijn genoemd in voetnoot 16 en 19 van de beschouwing en de citaten staan in de hoofdtekst op p. 3 (de eerste pagina van de beschouwing). Verweerster heeft appellante voorgehouden dat zij de genoemde citaten niet kan vinden in het arrest, noch in de (oorspronkelijke) Duitse tekst van het arrest, noch in de Engelse of Nederlandse vertaling ervan. Appellant heeft hiervoor geen verklaring kunnen geven. Daarnaast is appellant gevraagd naar het citaat uit het in voetnoot 24 genoemde artikel van A. Føllesdal & S. Hix, ‘Why There is a Democratic Deficit in the EU: A Response to Majone and Moravcsik’, Journal of Common Market Studies 2006, p. 533. Verweerster bevreemdt het dat appellante hier (alleen) de eerste pagina van het artikel noemt, terwijl het artikel uit meerdere pagina’s bestaat. Bovendien komt noch op deze pagina, noch elders in het artikel een tekst voor die ook maar in de buurt komt van de door appellante opgeschreven zin – nog daargelaten dat de citaten in het Nederlands zijn geschreven, en het artikel in het Engels geschreven is. Appellante zou hierop hebben gereageerd dat zij het niet letterlijk kon vinden in de bronnen maar het heeft opgeschreven zoals zij het had begrepen. Dat was ook de reactie van appellante ten aanzien van de in voetnoot 25 en voetnoot 27 geciteerde tekst, die evenmin in de artikelen terug te vinden zijn.

Op dezelfde pagina heeft appellante tot slot nog een (Nederlandstalig) citaat opgenomen dat, volgens voetnoot 26, afkomstig zou zijn van D. Grimm, ‘Does Europe Need a Constitution?’, European Law Journal 1995, p. 300. Verweerster heeft vastgesteld dat op die pagina alleen een literatuurlijst te vinden is. Appellante reageerde volgens verweerster hierop met de opmerking dat zij dacht dat zij het paginanummer te snel had opgeschreven.

Verweerster vat samen dat appellante als verklaring heeft gegeven dat zij de bronvermelding later in het schrijfsproces heeft toegevoegd en dat daardoor fouten zijn ontstaan. Daarnaast zou zij haastig hebben getypt en daarbij kan het zijn gebeurd dat zij fouten heeft gemaakt in de voetnoten.

Verweerster acht dit onvoldoende om te de verdenking van fraude weg te nemen nu appellante in meerdere gevallen arresten en zaken heeft genoemd die niet bij elkaar horen, en dat diverse citaten niet uit de genoemde bronnen komen noch een vertaling daarvan vormen. De enige redelijke verklaring die hiervoor volgens verweerster mogelijk is, is dat de genoemde voorbeelden het resultaat zijn van fraude, meer in het bijzonder het ongeoorloofd gebruik maken van AI. Verweerster is van oordeel dat daarmee buiten redelijke twijfel is komen vast te staan dat appellante heeft gefraudeerd. Verweerster betwist dat de opgelegde sanctie tot stand is gekomen op basis van de verklaring van appellante maar steunt op het gevonden bewijs.

Verweerster betwist dat appellante had moeten worden gewezen op het recht op rechtsbijstand maar ook al zou appellante hier ten onrechte niet op zijn gewezen, brengt dit verzuim niet met zich dat zij in haar verdediging is geschaad. Verweerster heeft immers vastgesteld dat er geen andere geloofwaardige verklaring bestaat voor de onjuiste bronvermelding dan AI-fraude. Tijdens de hoorzitting voerde appellante aan dat de fouten het gevolg waren van typefouten of verschrijvingen, maar gezien de omvang en aard van de fouten wordt dit argument als ongeloofwaardig beschouwd. Er is geen reden de verklaring van appellante uit te sluiten als bewijs.

Ten aanzien van de gevolgde procedure betwist verweerster dat deze onzorgvuldig is verlopen. Appellante is op juiste wijze uitgenodigd voor de hoorzitting en volledig geïnformeerd. De docent had appellante reeds geïnformeerd over de melding van het vermoeden van fraude. Verweerster heeft appellante uitgenodigd om te worden gehoord in een hoorzitting. In deze uitnodiging is aangegeven dat de melding betrekking had op een vermoeden van fraude inzake de schrijfpdracht bij het vak Staats- en Bestuursrecht in een samengestelde rechtsorde, dat appellante door de docent reeds van dit vermoeden op de hoogte is gesteld en dat appellante tijdens de hoorzitting in de gelegenheid zal worden gesteld om 'een toelichting geven op de situatie' en dat de leden van de fraudecommissie tijdens de hoorzitting vragen aan haar kunnen stellen. Verweerster is van oordeel dat appellante daarmee voldoende op de hoogte is gesteld.

Verweerster stelt dat het besluit niet in strijd is met het evenredigheidsbeginsel. Alle aan verweerster bekende belangen zijn meegewogen maar appellante heeft geen nadere of bijzondere belangen of omstandigheden genoemd die tot een andere sanctie zouden moeten leiden. Appellante is reeds tweemaal eerder een sanctie opgelegd (waarvan enkele maanden geleden ook voor AI fraude) en verweerster heeft dit meegewogen bij het vaststellen van de sanctie. Daarbij heeft appellante veel keuzeruimte in haar profiel waardoor uitsluiting voor tentamens van bepaalde vakken niet zonder meer hoeft te leiden tot studievertraging nu appellante een ander vak kan kiezen. De opgelegde sanctie staat appellante niet in de weg om voorbereidingen te treffen voor het schrijven van haar scriptie. De opgelegde sanctie acht verweerster niet disproportioneel.

Alles overziend verzoekt verweerster het beroep ongegrond te verklaren.

Het College overweegt als volgt

1. Het College dient overeenkomstig artikel 7.61, tweede lid, van de Wet op het hoger onderwijs en wetenschappelijk onderzoek (WHW) te beoordelen of de bestreden beslissing al dan niet in strijd is met het recht.
2. Artikel A-4.11 van de Onderwijs- en Examenregeling Nederlandstalige masteropleidingen Faculteit der Rechtsgeleerdheid 2024-2025 (hierna: OER) bepaalt het volgende:
Het Examenreglement bevat regels inzake fraude en plagiaat.

3. Het Examenreglement Faculteit der Rechtsgeleerdheid (Regels en Richtlijnen Examencommissie FdR) 2024-2025 (hierna: Examenreglement) bevat – voor zover relevant – de volgende bepalingen:

Artikel 5.1 - Definities

1. *Onder fraude en plagiaat wordt verstaan het handelen of nalaten van een student waardoor een juist oordeel over kennis, inzicht en vaardigheden van deze student geheel of gedeeltelijk onmogelijk wordt. Onder omstandigheden wordt plagiaat niet aangemerkt als fraude.*
2. *Indien een student gebruikmaakt van Artificial Intelligence (AI) zodanig dat een juist oordeel over zijn kennis, inzicht en vaardigheden geheel of gedeeltelijk onmogelijk wordt, wordt zulks aangemerkt als fraude en/of plagiaat.*
3. *Onder fraude wordt in ieder geval verstaan:*
 - a. *het tijdens het tentamen voorhanden hebben van hulpmiddelen waarvan de raadpleging en/of het gebruik niet uitdrukkelijk is toegestaan;*
 - b. *het tijdens het tentamen afkijken en/of het binnen of buiten de tentamenruimte uitwisselen van informatie.*
4. *Onder ernstige fraude, zoals bedoeld in artikel 7.12b, tweede lid, WHW, wordt in ieder geval verstaan:*
 - a. *zich tijdens het tentamen uitgeven voor iemand anders;*
 - b. *zich tijdens het tentamen door iemand anders laten vertegenwoordigen;*
 - c. *zich voor het moment waarop het tentamen zal plaatsvinden, in het bezit (laten) stellen van de opgaven van het desbetreffende tentamen;*
 - d. *fingeren en/of vervalsen van enquête- of interviewantwoorden of onderzoekgegevens;*
 - e. *frauderen tijdens of buiten de periode van inzage in een beoordeeld werkstuk/tentamen;*
 - f. *frauderen met tentamenresultaten;*
 - g. *zich schuldig maken aan ernstige vormen van plagiaat zoals bedoeld in het zesde lid van dit artikel;*
 - h. *het als eindwerk indienen van een eerder door de student ingediende scriptie of eindwerk van een andere opleiding.*
6. *Onder ernstige vorm van plagiaat wordt in ieder geval verstaan:*
 - a. *het presenteren als eigen werk of eigen gedachten van de structuur dan wel het centrale gedachtegoed uit een bron van een derde;*
 - b. *het overnemen van werk van een medestudent en dit laten doorgaan voor eigen werk;*
 - c. *het overnemen van beeld-, geluids- of testmateriaal, software en programmacodes van een ander zonder verwijzing en dit laten doorgaan voor eigen werk;*
 - d. *het indienen van een werkstuk dat (al dan niet tegen betaling) door iemand anders is geschreven, waaronder een werkstuk dat verworven is van een commerciële instelling*
 - e. *De in artikel 5.1-5.6 gegeven voorschriften gelden voor (deel)tentamens en scripties.*

Artikel 5.4 - Procedure

1. *Wanneer een vermoeden van fraude en/of plagiaat is gerezen, deelt de examinerator dit terstond mee aan de student en tevens schriftelijk aan de Examencommissie onder overlegging van de schriftelijke stukken en bevindingen.*
2. *Indien een vermoeden van fraude en/of plagiaat is gemeld aan de Examencommissie, wordt de uitslag (voorlopig) aangehouden.*
3. *De Examencommissie stelt de student binnen een termijn van 2 weken in de gelegenheid te worden gehoord.*

4. *De Examencommissie stelt vast of er sprake is van fraude en/of plagiaat en deelt de student schriftelijk haar besluit en de sanctie conform het bepaalde in artikel 5.5 mede binnen een termijn van 4 weken, onder vermelding van de beroepsmogelijkheid bij het College van Beroep voor de Examens.*
5. *Indien plagiaat wordt geconstateerd of vermoed in een bepaald werkstuk, kan de Examencommissie besluiten eerder door dezelfde student(en) ingeleverde werkstukken te onderzoeken op plagiaat. De student is verplicht aan dit onderzoek mee te werken en kan worden verplicht digitale versies van eerdere werkstukken aan te leveren.*
6. *De opgelegde schriftelijke waarschuwing of sanctie wordt geregistreerd door de Examencommissie.*
7. *Indien de Examencommissie een sanctie oplegt aan een student die niet is ingeschreven bij de opleiding informeert de betreffende Examencommissie de Examencommissie van de opleiding van de UvA waar de student is ingeschreven. Indien de Examencommissie een sanctie oplegt aan een student die is ingeschreven voor meerdere opleidingen van de UvA, informeert de Examencommissie de desbetreffende Examencommissie van de andere opleiding van de UvA waar de student is ingeschreven.*

Artikel 5.5 - Sancties bij fraude en plagiaat

1. *De Examencommissie stelt een eventuele sanctie vast.*
2. *Indien de student fraude en/of plagiaat heeft gepleegd, kan de Examencommissie bij vaststelling van de sanctie tevens bepalen dat deze student niet in aanmerking komt voor een extra tentamenkans voor het desbetreffende vak, of dat een extra tentamenkans pas kan worden aangevraagd na een door de Examencommissie te bepalen termijn van maximaal 12 maanden.*

Artikel 5.6 - Sanctieverzwarende omstandigheid

Indien de student reeds eerder een schriftelijke waarschuwing of sanctie heeft gekregen in verband met geconstateerde fraude en/of plagiaat kan dit als een sanctieverzwarende omstandigheid worden aangemerkt.

5. Appellante heeft gesteld dat de fouten in de voetnoten, citaten en aangehaalde bronnen zijn ontstaan door slordigheden en typfouten. Het College acht deze verklaringen niet geloofwaardig en volgt de bewijsvoering van verweerster. Verweerster heeft buiten redelijke twijfel bewezen dat sprake is van fraude. Verweerster heeft hierbij gedetailleerd aangegeven in welke bronnen en citaten fouten zijn gemaakt en waarom deze fouten herleidbaar zijn tot het gebruik van AI. Het betoog van appellante dat louter op basis van haar verklaring de sanctie zou zijn opgelegd, volgt het College niet.
6. Het College is van oordeel dat niet is gebleken dat het besluit onzorgvuldig tot stand is gekomen. Appellante zou niet zijn gewezen op haar recht op rechtsbijstand. Het College ziet geen aanleiding aan te nemen dat deze verplichting rust op verweerster. Desondanks heeft appellante gedurende de hoorzitting bij het College de gelegenheid gekregen toe te lichten op welke wijze haar verklaring anders zou zijn geweest indien zij was gewezen op het recht op rechtsbijstand. Appellante heeft geen wijzigen in haar verklaring gebracht. Het College volgt appellante derhalve niet dat zij in haar verdediging is geschaad.
7. Voorts is het College niet gebleken dat verweerster de procedure onjuist heeft gevolgd. Appellante is voldoende geïnformeerd over het vermoeden op fraude en waarop dat zag en zij heeft hiertoe voorafgaand aan de hoorzitting met verweerster alle relevante informatie ontvangen. Het College volgt appellante niet dat zij zich niet kon voorbereiden op de hoorzitting of anderszins is geschaad in haar verdediging.

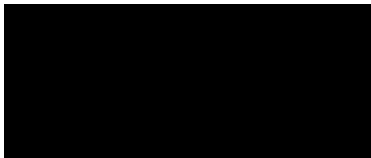
8. Het College is van oordeel dat het besluit niet in strijd met het evenredigheidsbeginsel is genomen. Verweester heeft de belangen zorgvuldig afgewogen en gemotiveerd waarom een zwaardere sanctie op zijn plaats is. Nu appellante reeds tweemaal eerder een sanctie heeft verkregen wegens fraude, acht het College het niet onredelijk dat verweester een zwaardere sanctie heeft opgelegd. Daarbij heeft verweester gemotiveerd waarom appellante voor een geheel semester is uitgesloten en het niet mogelijk is geweest appellante voor specifieke vakken uit te sluiten. Het standpunt van appellante dat verweester kon volstaan met een herstelsanctie volgt het College niet.
9. Alles overziend komt het College tot het oordeel dat het bestreden besluit geen strijd oplevert met het recht. Het beroep tegen dit besluit is daarom ongegrond. Nu het beroep ongegrond is, bestaat geen aanleiding voor een proceskostenvergoeding.

III. Beslissing

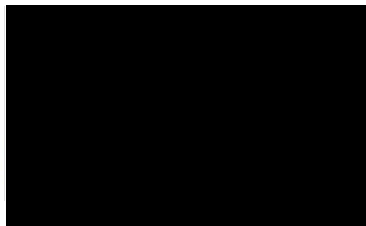
Het College van Beroep voor de Examens

1. verklaart het beroep ongegrond;
2. bepaalt dat een afschrift van deze beslissing gezonden wordt aan:
 - partijen;
 - de decaan van de Faculteit der Rechtsgeleerdheid;
 - het College van Bestuur enwordt zonder vermelding van de namen van betrokkenen ter beschikking gesteld aan belangstellenden.

Amsterdam, 8 april 2025

mr. D.L.M. van der Zande
secretaris

mr. dr. N. Jansen
voorzitter

Tegen deze beslissing kan appellante(e) binnen 6 weken beroep instellen bij de Afdeling bestuursrechtspraak van de Raad van State, Postbus 20019, 2500 EA te Den Haag, Voor meer informatie zie www.raadvanstate.nl/studentenzaken